

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vojna moč turške države.

I.

Od vseh stranij se priznava, da se niti Rusi niti Turki še nikoli niso tako resno pripravljali na nobeno rusko-turško vojno, ko so se na to, ki se ravno sedaj bije na armenske planoti in ob bregovih dolnjega Dunaja in katera ima odločiti osodo turške države in, ako bog da, priboriti nam, južnim Slovanom, boljše prihodnjost. Ker nas ta vojna tako zanimlje, kakor nas še nobena druga na slovanskem jugu nij, je tudi naravno; da je vsak izmed nas v skrbi, kako se bode vršila. Naravno je, da ruski prijatelji, želeči našim severnim bratom sijajno pobebo nad krutim sovragom vsega krščanstva, v svojem navdušenju za sveto slovansko stvar večkrat premalo v poštev jemljejo vojno moč, katero imajo Turki v svojih rokah. Naravno je pa tudi, da posebno naši turkoljubivi nemškutarji, magjarski in nemški časopisi večkrat precenjujejo turško državo in njene vojne pripomočke. V svetem ognju za barbarski polumesec turški jih fantazija tako daleč zavede, da uže vidijo na stotisoče mohamedanskih Azijatov vrti čez Balkan, da sproti potolčejo „ruske medvede,“ kakor bi jih čez Dunav priplavali, ter tako spasiyo trepetajočo zapadno Evropo ruskih kozakov, panslavistov, nihilistov in kar je še drugih takih praznih strahov!

V takem važnem času je gotovo imenitno, kar jeden najboljših nemških geografičnih pisateljev meni o turške države vojne moči in o pripomočkih, iz katerih Turki zajemajo svoje sile. Friederik pl. Hell-

wald, urednik izvrstnemu strokovnjaškemu prirodoslovskega in zemljepisnemu časopisu „Ausland,“ ravno sedaj v leposlovnej prilogi k poluaradnej „Wiener Abendposti“ razglasa svoje zanimive študije o turški državi. Iz teh Hellwaldovih čisto objektivnih in strokovnjaških sestavkov hočemo bralcem našega lista posneti nekoliko črtic, katere bi jih utegnile zanimati.

II.

Ko je Ruska Turčiji vojno napovedala, je marsikdo radovedno vprašal: koliko prebivalcev ima turška, koliko ruska država? Kajti pri vsakej vojujoči državi je število prebivalcev najprvi in najvažnejši faktor! Iz prebivalcev se jemlje vojaci, brez prvih tudi zadnjih nij. Čisto mala država, katera na jeden pot vse svoje vojake v vojno pošlje, se za dolgo časa ne more ustavljati državi, katera ima 10krat ali 20krat več prebivalcev. Da je imela mala Srbija ali Črna gora vse zlato cele Kalifornije v svojih blagajnicah zaprto, vendar lansko leto nij mogla veliko več vojakov na noge postaviti, nego jih je; a Turčija je mogla vedno novih armad na bojišče pošiljati. Ne, da bi morali obe vojujoči državi jednako prebivalcev imeti! Lehko je mogoče, da država s 30 milijoni zmore sovražnico s 40 milijoni, a nikakor se nij nadejati, da bi države z 2—4 milijoni pobile državo, ki šteje 20—40 milijonov prebivalcev.

Kako je tedaj z Rusko in s Turčijo? Rusi so izvrstni geografi in statistiki. Število prebivalcev ruske države je torej vsemu svetu znano. Ruska država šteje okoli 85—86 milijonov ljudi, mej temi jih v evropskem delu

Rusije prebiva 73—74 milijonov in znano je, da ruski Azijatci v tej vojni ruskej državi ne dajo nobednih posebnih pripomočkov, kar Rusija za vojno potrebuje ljudi, jemlje jih izmed teh evropskih 73—74 milijonov. Samo ti se morajo tedaj v poštev jemati.

A kako je s Turčijo? Kakor so na Turškem vse javne zadeve zmedene in zmešane, tako tudi v štatiki nij nobednega pravega pregleda in nobedne natančnosti. Vse, kar zemljepisci pripovedujejo o številu prebivalcev, se opira na kombinacije. Zatorej se nij čuditi, da se v različnih knjigah čitajo prav različne številke. Pred kratkim je turško naučno ministerstvo izdalo uradni štatistični letnik, „Sal-Name“, kateri šteje na vsem Turškem samo preko 14 milijonov prebivalcev! To je tako majheno število, da ga najhujši sovražnik turški verjeti ne more! Najbrž so se turški uradni statistiki prav po turško zmotili.

Klōden, jeden najzanesljivejših nemških geografov, pravi, da ima Turčija z vsemi odvisnimi državami vred, tedaj z Rumunijo, Srbijo, Egiptom, Tunisom in Tripolisom preko 47,653,845 prebivalcev. A nespametno bi bilo, ko bi dan danes Rumunijo in Srbijo še Turškej prištevali; če ste tudi politično od nje odvisni, vojaka Turki iz Srbije in Rumunije niti jednega ne bodo dobili. Tunis mora sultanu poslati 4000, Egipt 15.000 vojakov, Tripolis pa čisto neznatno število. Iz tega vidimo, da Turčija od svojih (večji del samo po imenu) odvisnih držav nema velike pomoči pričakovati. A ne sme se prezirati, da te odvisne države Rumunija, Srbija, Egipt, Tripolis in Tunis imajo vse skupaj blizo 26 milijonov prebivalcev, tako da na pravo Turčijo prihaja

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Enajsto poglavje.

(Dalje.)

Vstala je; okrenil jo je zopet na roko, ter jo peljal k oknu, ki je držalo v njeno in Emilijino sobo. Tu je za trenotek obstal ter rekel s pomenljivim glasom povdarjaje, rekel bi svoje besede z bistrim pogledom svojih oči:

„Gospica Jerica! Vi me učite, naj verujem vsem ljudem; jaz pa vas prosim, da se tako neizkušeni kot ste varujete, verovati jim preveč. Kjer najdete trdno podlogo svojemu zaupanju, zaupajte trdno, če morete; ne zaupajte pa na nič, česar niste dolgo izkusili; pred vsem pa bodite preverjena, da praznemu blebetanju takega kraja, kot je ta, ne gre prav nobena vera! Lehko noč!

V katero popolnem nasprotno mer so obrnile te besede Jericine čuti! Njej so se zdele silovite kot preroške besede ter so jej segale v globocino srca. Ka nij bil moder svet tujčev? Res mislila je, da je izrekal le taka priprosta načela, kakoršnih mu je vrivala le dolga izkušnja na svetu; a kako krepka so se pokazala, ko jih je nase obracala! Ali nij biva podajaje se slepo svojim žalostnim slutnjam in bojazni, na najglajši poti, da bi bila poslušala preveč rada svojo samoljubno domišljijo in prelahkoverno prazno blebetanje drugih ljudi, ko je v resnici prevarala plemenito zaupnost? Kdo je bil mnoga leta njenega znanstva bolj zaupljiv, nego Viljem? Kaj nij bil od svojih otročjih let pravi izgled vsake kreposti in vzvišen nad vsako malopridnostjo in vsako hudo napako? Kaj nij v prvi mladosti zapustil najljubsega, kar je imel, da bi se pod indijskim solncem trudil in delal in onim pripravil prijetno življenje, katere podpirati si je štel za največo dolžnost? Kaj se nij vselej izkazal poštenega, velkodušnega, odkritosrčnega in

resničnega? Pred vsem pa ali ga nijso od otročjih let prešinovala in navduševala najčistejša in najbolj vzvišena načela krščanske vere?

Vse to je bila gola resnica. Ko se je Jerica spominjala na to in je premišljevala vsak odlomek njegovega življenja, sklejala je vselej, da je Viljem kot plemeniti in blagosrčni dečko, kot potujoči krepki mladenič in kot srečni, čislani od skrbi mučeni mož jej zmerom kazal isto globoko, gorečo, navdušeno udanost. Ljubil jo je za časa njenih otročjih let in za časa premnogih skrbi in težav, katere je vzročila strije Truemanova bolezen in smrt; ta njegova ljubezen do nje jo videzno rasla in gorečnejša postajala od dne do dne, od meseca do meseca, od leta do leta, odkar sta se bila oba ločila.

Dolgo in redoma sta si dopisovala; a Viljem jej nij poslal lista, ki ne bi bil dihal istega duha zveste ljubezni do Jerice, izključljive ljubezni, ki nij trpela nobene soljubice. Vse njegove misli na domovino in na bodoče

samo preko 20 — 21 milijonov ljudi. Ti bodo dajali Turški vojak, samo na te se opira nje vojna moč.

Opozoriti moramo, da tudi znana geografa Steinhauser in Daniel prideta končno do tega rezultata, da prava Turčija nema čez 21 milijonov prebivalcev. Znano pa je, da država more samo 2 odstotka od števila vseh prebivalcev v boj poslati. Če ima Turčija 20 milijonov prebivalcev, daje to 400.000 vojakov! A po turški vojni postavi od l. 1869. bi mogla Turčija — a stoprav leta 1878. — na noge postaviti 780.000 mož! Toliko jih pa zdaj gotovo še nema. C. kr. avstrijski generalni štab je zračunil, da je mogla Turčija l. 1872. samo 460.000 vojakov oborožiti. Veliko več jih pa tudi danes ne more. In če rečemo, da ima Turčija sedaj 460.000 mož oboroženih, smo gotovo že preveč rekli. Da je to res, bomo kmalu dokazali. „Für die prahlerischen aufschneiderien gewisser blätter, wonach die hohe Pforte schon im jänner d. j. eine million soldaten auf den beinen hielt, kann der kenner nur ein mitleidiges lächeln haben,“ pravi Hellwald.

(Dalje prih.)

Grozeča vojska mej Francozi in Nemci.

Bismark je v Berlin prišel in silno dela. Pravijo sicer, da nij prišel nalašč zaradi nepričakovanih francoskih vladnih izprememb, ali tega nihče ne verjame. Narobe, njegovo glavno glasilo „Nordd. Allg. Ztg.“ govori 24. maja jako vojevito, kakor že dolgo ne. Piše namreč: Hiténje, s katerim se iz Pariza ven trdi, da ima francoska vlada mirne namene, ne more pregnati našega nezaupanja. Ne vé se, ali je pri novej francoski vladi orleanizem ali ultramontanizem bolj močno udeležén; vsakako pa je orleanizem in ultramontanizem najsumljivejša zmes, za to, da bi se moglo verovati, ka ima Francoska res namen mir ohraniti. —

Tak govor, ko jedna država drugej očita vojevite in sovražne namene, bil je zmirom početek vojne, bilo je zmirom iskanje uzroka, vojno napovedati. Če se še primerja k temu ondanišnji orožni govor Moltkejev, če se pred vidom ima, da je Nemčija uže pred dvema leti nameravala pasti na nedovolj ob-

oroženo in še ne popolnem okrevalo Francosko, — bati se je vsega hudega. Tačas so Rusi s svojim odgovarjanjem v Berlinu rešili Francoze, zdaj imajo sami Rusi drugod polne roke dela.

„Nordd. Allg. Ztg.“ pa tudi s tem Nemce k vojnemu sovraštvu na Francoze hujška, da pripoveduje, kako so ti baje te dni dva nemška oficirja, civilno oblečena, v Nancyju hudo pretepli, pri čemer se je ljudstvo udeležilo, posebno pa tudi baje francosko vojaštvo. Ali je to res ali ne, ali sta morda bila ona dva nemška oficirja, civilno oblečena, le dva nemška ogleduha, — kdo to vé. Hujskanje je tukaj, in to v zvezi s sumnjičenjem Francije.

Vse to kaže, kako nepremišljeno in nepolično je bilo ravnanje Mac-Mahonovo, ko je zapodil republikansko ministerstvo in s tem vzbudil tak hrup zoper svojo domovino, katere zdrav obstanek je za Evropo silno potreben. Vidi se, da praška „Politik“ prav govori, ko pravi v oči gled Mac-Mahonovega ravnanja, da največja nesreča za narode je ta, če imajo nesposobne voditelje, kakor je na Francoskem zdaj sabljar Mac-Mahon.

Nov vojni minister.

Glasilo hrvatske vlade, resen in previden list, ki sicer ne prinaša novic, katere bi se drug dan kot neresnične izkazovale, „Agrar Zeitung“ ima debelo tiskan telegram iz Dunaja, ki se glasi: „Vojni minister Bylandt najbrž ne pride iz toplic Karlovivar več kot vojni minister nazaj. Kot njegov naslednik v vojnem ministerstvu se imenuje poleg družih tudi baron Mollinary, vendar zagotavljajo, da se od strani odločilnih krogov posebno želi prejšnji vojni minister Kuhn. Tudi nadvojvoda Albrecht na to deluje.“

Torej naenkrat nova ministerska kriza in nepričakovana. Ali je v zvezi z velikim vprašanjem, kako in kedar se bode Avstrija udeležila poleg Rusije reševanja orijentalnega vprašanja, t. j. zasedenja Bosne?

To se mora še pojasniti. Vsakako pa moramo Slovanje želeti Mollinaryja, glavnokomandujučega na Hrvatskem, bolj nego Kuhna. O poslednjem za gotovo vemo, da je ob času srbske vojske v ljubljanskej kazini izrekel se za Turke. Mollinaryja pa Hrvatje spoštujejo in on je baje prijatelj misli zasedenja Bosne.

srečne dneve so bile nerazrušljivo zvezane z njo; res da se je zdržavala gospa Sullivanova po nekem naravnem nagonu, da nij nikdar govorila z Jerico o tem, vendar je z njo tako ravnala, da je to očitno pričalo, da je bodoče združenje Jerice z njenim sinom bila zgotovljena reč za njo. In v onem listu, ki ga je po smrti njegove matere prejela Jerica, jej je Viljem očitno rekel, da upa, dela in moli le za njo; te besede so zopet preočitno pričale, kako nežno jo je ljubil kot je isto spričevalo njegovo prejšnjo občevanje z njo.

Naj bi mu tedaj Jerica ne zaupala? Kaj naj bi h kratu odstranila vse prejšnje priče o njegovej kreposti ter verovala na zvestobo svojega mladinskega prijatelja? Ne! Sklenila je precej pregnati malopridno misel in gojiti še vedno trdno nado, da jej bode v kratkem poročil, kar bi zadovoljilo bolno njeno srce. Do tje mu je pak hotela zaupati; pogumno in trdno mu je hotela zaupati, kajti njeno zaupanje nij bilo brez podloge.

Sklenivši to, vzdignila je naslonjeno glavo

ter je zrla ven v vrt. Luna je bila uže zatona in nebo je bilo posejano z bliščičimi, svetlimi in lepimi zvezdami. Jerica je ljubila zvezdnato nebo; to jo je okrepčevalo in ojačevalo; in sedaj, ko se je ozrla kvišku, je stala ravno nad njeno glavo zvezda, njej tako zelo priljubljena, — zvezda, o katerej je nekdanj menila, da ima ranjki strije Trueman pravico prižigati jo zanjo. In kot so v davno minolih časih te nebeške luči govorile tolažljivo njenemu duhu, enako se jej je sedaj zdelo, da sliši v ušesi zvoniti znane besede ljubeznjivega starega moža: „Ptičica! le vesela bodi, ker zdi se mi, da se bode nazadnje vse dobro izteklo.“

Jerica je bila ostali čas tega večera nekako dobre volje, da, bila je, rekli bi skoro, vesela. Tako se je mogla vrniti v družbino dvorano, iti po Emilijo, reči svojim prijateljem živega glasa lahko noč; in še pred polnočjo se je mirno vlegla v posteljo.

Ta mirnost pa je le izvirala po nekem iz velike razdraženosti ter se nij mogla dolgo

Vojska.

Kadar car pride v ruski glavni tabor na Dunavu, takrat se začne velika operacija proti Bulgariji, in takrat se začne tudi črnogorsko-turški rat. Knez Nikita je na svét Rusije čakal tako dolgo, da bi Rusi Dunav prestopili. Uže če se pregleda črnogorsko moč, da se umeti, da imajo Črnogorci veliko upanja do zmage. Njih vojska šteje 27.000 mož, namreč 18.000 Črnogorcev, 6500 Hercegovcev in 2500 Albanecov. Povelju knježevemu pa je poslušnih še 3500 Bošnjakov, 8000 Miriditov in 2500 Starosrbov. Tudi se nadejajo v črnogorskem ostrovu, da pride, kadar se rat začne, še 3000 Hercegovcev, 3000 Starosrbov, 4000 Albanecov, 2000 Dalmatincev in 15.000 Bošnjakov pod črnogorski prapor. V Hercegovini so Suleiman-paši odtegnili 8 bataljonov, katere je moral poslati podunavskej armadi. Torej ostane, ako se posadke (10.000 mož) odračuna, samo še 10.000 mož za ofenzivo. V Albaniji razpolaga Ali-Saib-paša s 45 bataljoni, to je, 30.000 mož. Ker bodo imeli Črnogorci v Hercegovini sebi nasproti samo 10 do 12.000 mož, jim je zmaga toliko gotovejša, ker jih je lani napadlo 59 bataljonov, več, pa so jih Črnogorci še dobro naklepali.

Občni zbor dramatičnega društva

v Ljubljani 18. maja 1877.

(Konec.)

K poročilu tajnikovemu prosi besede urednik Alešovec, ter želi, da bi se manjše igre tiskale, tako, da se boče bolj vstrezalo željam čitalnic po deželi, ki imajo odre. Tudi naj bi društvo gledalo na to, da se v Ljubljani predstavlja več „ljudskih“ iger, ker le take zanimajo občinstvo. Treba je gledati na občinstvo, ki polni gledališče. Sedanji odbor pa je iz „slovenske vile“ naredil „nemško“ in „francosko“. Tudi igranje je bilo včasih prav slabo, akoravno so igralci drugokrat pokazali, da lahko dobro igrajo, ako jih je volja.

Knjigovodja Jeločnik se strinja po vsem z izpeljavami predgovornika in želi posebno, da se tiska več manjših iger.

Asekurančni zastopnik Hribar pobija s tehtnimi besedami oba predgovornika ter meni, da je manjših iger uže dovolj tiskanih v prejšnjih zvezkih „Talijske“, in da mora imeti „Talijske“ posebno namen prinašati dobra, klasična

ohraniti. Drugo jutro je bila zopet otožna; skoro mehanično je vstala, oblekla se, ter šla zajuterkat. Opravičila se je, da ne more po starej navadi iti sprehajati se z doktorjem; ker čuti se preslabo. Največa nje želja je bila, zapustiti Saratogo. Hrepenela je po domu, da bi bivala na mirnem kraju, kjer bi je ne opazovalo toliko oči. Ko je doktor došel z listi, ki jih je bila pripeljala jutranja pošta, pogledala jih je tako naglo, da je to opazil, ter smehljaje se rekel: „Jerica za vas nij nobenega, a jeden je za Emilijo, kar je, zdi se mi, za sedaj najboljši.“

Za Jerico je bilo to najboljši; bil je namreč dolgo pričakovani list gospoda Grahama, ki je najbrže določil čas svojega prihoda in vsled tega tudi določil odhod Jerice in Emilije iz Saratoge.

V njih začudenje je bil uže došel v Novi Jork ter jih prosil, naj bi drugi dan tja prišle. Jerica je mogla komaj zakriti svoje veselje, kar pa so njeni prijatelji, če so opazili, pripisovali le njenej radosti, da se je vrnil

dela. Glede igranja pak meni, da bi bilo lahko boljše in da bo, ako se poprimejo igralci resno svojih nalog, tudi vedno več občinstva privabilo, brez „ljudskih iger“.

Po kratkeji repliki g. Alešovca se sprejme konec debate in tajnik Krsnik povdarja končno, da je odbor dramatičnega društva imel vedno pri izdavanju „Talije“ slovstveni namen tega zavoda v oziru. Gledališče pa je izobrazevališče in z igrami, kakor jih je omenjal g. Alešovec, se bode ta namen težko dosegel. Odbor se je trudil, da je vstregel vsakej želji. Sicer pa se strinja tajnik glede igranja s predgovorniki.

Blagajnik Žagar poroča o društvenem denarnem gibanju. Prejelo je društvo v letu 1876—77 6859 gl. 21 kr. in izdalo 6143 gl. 87 kr. Ostane toraj 715 gl. 34 kr. Proračun za leto 1877—1878 kaže dohodkov 7576 gl. 34 kr., stroškov 7780 gl. — torej primakljaj za 203 gl. 66 kr.

Pri posameznih točkah so se vnele žive debate, katerih so se posebno udeležili g. g.: Alešovec, Jeločnik, Drenik, Jurčič, dr. Štempihar in Žagar. Konkretnega predloga nij bilo.

Murnik želi potem, da občni zbor odloči, kateri zneski ali darovi naj se pripisujejo ustanovnici. Ker se je iz daljše debate, katere so se udeležili Jurčič, Grasselli, Krsnik in Žagar, posnelo, da bi bilo najugodnejše, ako bi se to vprašanje rešilo po gotovem načrtu, stavi g. Grasselli dva predloga: 1. Občni zbor naj naloži novemu odboru, da izdela načrt, po katerem se bode vprašanje ustanovnine rešilo, in da predloži to prihodnjemu občnemu zboru; 4. Občni zbor naj uže sedaj volilo dr. Tomana za 1000 gld. in darilo blagotvornega komiteta v Peterburgu za 200 gld. deklarira kot ustanovnico. Predloga sta bila oba sprejeta. Proračun se po predlogu Jurčiča odobri en bloc.

O volitvi, katera je sledila, smo uže poročali. S posebno zadovoljnostjo je zbor vzel na znanje, da je prevzel za društvo velezasluženi dosedanji mnogoletni predsednik g. Murnik tudi za prihodnje leto to mesto.

Sledili so še razni razgovori o dramatičnej šoli in prihodnjem seziji, končno pak je izrekel zbor odstopivšemu odboru svoje priznanje za njegov trud in njegovo delavnost.

Končan je bil zbor po tri urnem zasedanju okolo devetih zvečer.

gospod Graham s svojo ženo. Emilija se je zares veselila, da bode kmalu pri očetu, katerega je prisrčno ljubila, ter je hitela vse pripraviti za odhod.

Šli ste tedaj v svojo sobo in Jerica je do kosila neprestano skup spravljal in uravnavala. Ves prejšnji dan je strahoma upala, da bode Viljem prišel v njeno gostilno. Denes nasproti pa se je ravno tako strašila in bala, da bi prišel. Tako očitno sniti se ž njim, ko bi se tu neogibno morala. tega bi ne bila prenašala pri sedanjih občutkih njenega srca. Nezmerno rajša bi bila videla, da bi bila v Bostonu, kadar bi jo prvokrat videl; če jo je včeraj mučil strah, da ne bi prišel, tako je bil današnji strah, da bi prišel, še dosta večja muka za njo.

Olajšalo se jej je srce, ko jo je po kosilu prijazno povabil gospod Filip, naj se ž njim pelje k jezeru. Doktor Grysworth in ena njegovih hčeri, kot je zagotavljal, sta obljubila, da se bodeta peljala v njegovem vozu

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. maja.

„N. fr. Pr.“ meni, da bodo za kranjskim tudi drugi *deželni zbori* razpuščeni in sicer dolnje avstrijski, koroški, šlezki, salburški, štajerski, moravski, gornje avstrijski, vorarlberški in bukovinski, — ker vsem letos izteka doba šestletne veljave. Zakaj pa je kranjski prvi razpuščen, da-si mu čas še le konec decembra izteka, o tem „N. fr. Pr.“ nič ne pove. Mi vemo.

Hrvatski „Obzor“ piše o razpuščenju kranjskega deželnega zbora in deje mej drugim: „Mi želimo i očekujemo, da će budna svijest slovenskoga naroda ovu nadu (nemškutarjev) pokvariti. Slovenac će svu snagu uprti, da nedoprsti tuđinu i protivniku preko praga u najuže domaće svetište. Neradi se danas samo o nutarnjoj politiki monarkije. Iztočni dogodjaji izazivlju monarkiju. da se već jednoč amo ili tamo odluči u iztočnom pitanju. Čim je više sabora u monarkiji, u kojih je većina slavenska, tim je teže protivnikom slavenske politike nadvladati protislavenskim smjerom, tim će lašunje pobjediti ona struja u Beču, koja neće rata u ime i korist Turske.“

Okrajna glavarstva v *Galiciji* so dobila nalog po deželi zabraniti nabiranje prostovoljcev za poljsko-turško legijo.

V *ogerskem* zboru je 23. t. m. bila debata o banki. Minister Tisza je pri tej priliki dejal, da se je ogerska vlada prepričala, da se samostalna banka brez disagio svojih not v denašnjih razmerah ne more ustanoviti.

Vnanje države.

Rumunski knez je rekel 23. t. m. ob praznovanju enajste obletnice svojega nastopa na vlado, da je neodvisnost Rumunije porok za mir na spodnjem Dunavu. To je pa naše nemške jude in Magjare hudo razkačilo, čes. Dunav je naš.

Iz *Aten* se javlja: Britanska flota, osem oklopnih ladij, je z vojvodom edinburškim 24. t. m. v našo luko prišla. Stranke v zbornici se zedinjujejo k skupnemu delovanju.

Iz *Carigrada* poroča telegram: Zbornica terja, naj se veliki vezir Mahmud dene v obtožni stan. Hercegovinsk poslanec je terjal, naj vlada ukaže Nikšič z živem oskrbeti. Poveljnik v Ardahanu bode pred vojno sodbo stavljen.

O knezu *Bismarcku* piše „National Ztg.“, da zdaj jako mnogo dela s svojim sinom Herbertom, da je vedno v zvezi z vsemi nemškimi poslaniki, zlasti pa z vlado italijansko.

Papež je sprejel denes okolo tisoč belgijskih romarjev in jim je odgovoril, da se katoliški narodi lahko izgledujejo nad Belgijo.

in nadejal se je, da ona ne bode odrekla ter sprejela četrti sedež. Ker je v teh urah ne bode potrebovala Emilija in je tako tem gotovejšje ogibala se Viljema, sprejela je vesela ponudbo.

Bili so skoro celo uro na jezeru. Doktor Grysworth in njegova hči Helena sta se dala pregovoriti od družbe, ki sta jo tam naletela, da sta kegljala. Gospod Filip in Jerica sta pa odrekla, vendar gledala sta nekoliko časa. Ker je bil vroč dan in sapa v dvorani soparna, šla sta iz hiše ter sta se nekoliko proč vsedla na klop, da bi pričakala konec igre. Ko sta tu sedela, ter opazovala površje vode, ki so jo sedaj žarki zahajajočega solnca porudečevali, približal se jima je par, ter se vsedel blizu njih. Gospoda Filipa je zakrivalo deblo velikega drevesa njunim očem, Jerico pa le toliko, da je nijsta opazila. A nenadna bledica, ki je prešinila njeno lice, ko sta se približevala, je pričala očitno, da je videla in izpoznala Viljema Sullivana in Iza-

Dopisi.

Iz štajerskega 24. maja. [Izvirni dopis.] 22. maja ob 4. po polu dne so v Gradci pokopali vrlega slovenskega rodoljuba, kateri si je zaslužil, da se mu v slovenskih časnikih postavi hvaležen spominek. Bil je ta pošten narodnjak g. Janez Krajnc, c. kr. jubil. računstveni kontrolor. Narodil se je leta 1811 v fari sv. Martina v rožnej delini blizu Celja, zvršil gimnazijo v Celji, modroslovne nauke na graškem vseučilišču, in je bil kolega in srčni prijatelj ranjcega hrabrega junaka in slovenskega rojaka ces. kr. obersta Ilešiča, ki je v šlezvig-holštajnskem boji se slavno odlikoval in od sovražne krogle zadet na bojišču umrl. Ranjki g. Krajnc je služil čez 30 let v Gradci in poslednja leta v Celovci, od koder se je, ko je v pokoj stopil, zopet v Gradec preselil in tam do svoje smrti živel. Pred 40. leti so bili slovenski rodoljubi redki, za to se imajo oni tem bolj čislati, kateri se nijso sramovali svojega naroda in jezika in so za njegov blagor skrbeli. Ranjki gospod Krajnc je bil jeden taci, kateri je v kolu mladih vseučiliščnikov dramil in budil narodno zavest. Leta 1848 je bil jeden najmarljivejših členov graškega društva „Slovenije“, njegov blagajnik in je dosti storil za narodno stvar v kolu v Gradci takrat stanovajočih slovenskih rodoljubov, kakor so to: prof. Kvas, dr. Muršec, dr. Razlag, Dragoni, dr. Kranjc, pozneje profesor na praškem vseučilišču, in drugi. Da si ravno se je ranjki Krajnc bil oženil s Gradčanko, ki prej nij znala slovenski, vendar je skrbel, da so se njegovi otroci slovenski naučili, in res si je odgojil pridna dva sinka: Viktora in Milana in hčerko Rozo v narodnem duhu in v ljubezni do slovenskega jezika.

Viktor je c. kr. stotnik v genijskem štabu, izvrsten poznatelj vseh slovanskih jezikov, Milan pa ces. kr. poštni uradnik.

Ranjki gospod J. Krajnc je podpiral slovensko slovstvo, rad pritekel ubogim svojim rojakom na pomoč, ki so prišli v Gradec svoje študije nadaljevati in je bil od vseh, ki so ga poznali, zaradi svojega poštenega značaja visoko čislan.

Naj služi blagi pokojnik slovenskim rodbinam, katere izvan domovine živeti morajo, za sijajen izgled zvestega sina domovine, mi pa žalujočim ostalim kličemo: Potolažite se! na vašega očeta se smejo Claudiusove vrstice

belo Klintonovo. Tudi besede, katere sta govorila, so zvonile razumljivo na njeno uho.

„Ali me bodo pač tako pogrešali?“ vprašala je Izabela, ter je bistro pogledala svojemu spremljevalcu v oči, ki je resnobno zrl na vodovje.

„Pogrešali!“ odvrnil je obrnivši se k njej ter je očitaje nadaljeval: „kako more biti drugače? Kdo bi mogel nadomestiti vaše mesto?“

„A vendar sta le dva dni.“

„Kratek čas v navadnih okoliščinah,“ rekel je Viljem, „a cela večnost —.“ Tu je obmolčal ter se nenadoma zganil, da bi se sprehajala dalje.

Izabela je šla ž njim, ter je rekla: „A vi bodete ostali tu, dokler se ne vrnem?“

Zopet se je obrnil, da bi odgovoril, in takrat je videla Jerica, kako grajljivo jo je pogledal, nagloma jej odvrnivši: „Gotovo; ali morete dvomiti o tem?“

(Dalje prih.)

obrniti: Sie haben einen braven Mann be-
graben, — doch mir war er mehr! —

T.

Iz Maribora 24. maja [Izv. dop.]
Kakor je bilo naznanjeno, imeli smo v naši
čitalnici na binkoštni ponedeljek zvečer veselico,
ki se nam je prav vrlo obnesla. Vsem, ki so
blagodušno sodelovali, mora se po pravici po-
polno javno priznanje izreči, a posebno pa
gospodični Mili Kiebacherjevi in gosp.
Schusterju, ki sta oba iz gole prijaznosti in
ljubeznivosti nas s svojim milim petjem ter
sviranjem na glasoviru počastila ter nas raz-
veseljevala. Zlasti gre čisto posebna hvala
gospodični M. Kiebacherjevi, ko je na svoje
stroške iz Gradca simo pripotovala in svoje
nežne sile v resnici skoro čez mero napenjala.
Kakor se njej in njenim častitljivim staršem
za vso prijaznost do nas in blago ljubezen do
naše občne narodne stvari gorko in pristrčno
zahvaljujemo, tako njej želimo prav iz globo-
čine srcá čim najbolji vspeh in vso srečo sploh.

Nadalje smo imeli tudi čast in veselje
dva odlična gosta, Slovenca Prekmurca, iz
Zaladske krajine v Magjar-orságu sprejeti.
Bila sta tukaj slučajno po svojih opravkih
ter sta zaznavši za to našo veselico priložnost
porabila in nas s svojo navzočnostjo poča-
stila. Vrla možaka smo se ve da spodobno in
radostno sprejeli, prav srčno pozdravili ter
njima ljubav in prijateljstvo po mogočnosti
povračali. Da se je pri tej priliki mnogo na-
prijalo, pelo a tudi precej denašnjim okolno-
stim primerne govorilo, razumi se samo ob
sebi. Želeti bi bilo, da se domači udje neko-
liko bolj živo zanimajo za čitalnico in njene
veselice. Naša prevelika občutljivost, a na
drugi strani premala potrpežljivost kažete le
preveč našo nezrelost.

Učimo se vendar enkrat stvari od osov
razločevati, zlasti če ne more vse po naši glavi
in volji biti, ne dajmo se od vsake malenkosti
razžaliti, da potem nedolžno stvar pikamo
ter uničujemo, namesto da bi to ali ono osobo
odgovorno storili, ki je morebiti v svojej ne-
opreznosti ali kakej drugej človeškej slabosti
resnično ali videzno kaj skalila ali zakrivila.
Ne pozabimo nikdar, da le v zedinjenosti, v
pravi, zdravi slogi moč biva, da pojediniec za
se nič ne šteje, nič ne zamore — prizana-
šajmo tedaj eden drugemu, gledajmo, vse krivo
bratski mej soboj poravnati tolažeči se: „Ka-
kovi smo, takovi smo, samo da smo.“ A pri-
hodnost bo tudi pri nas marsikaj popravila,
samo, če bomo le količkaj zdrave pameti in
dobre pa trdne volje imeli.

Domače stvari.

— (Volitve za kranjski deželni
zbor) se bodo vršile, kakor smo denes čuli,
za kmetske občine 7. julija, za mesta in
trge in trgovinsko zbornico 10. julija, za ve-
liko posestvo 14. julija. Volitve volilnih
mož pa gotovo prav kmalu. Za to naj ro-
doljubi po deželi precej ljudstvo pripravljajo,
da ničesa ne zamudimo.

— (Na Gorenjsko) gre prihodnji za-
bavni vlak do Lesèc po Rudolfovej železnici
v nedeljo 3. junija, ob 8. zjutraj od tod od-
haja, zvečer se vrne.

— (Iz Trsta) se nemškimi dunajskim
listom brzojavlja, da novinarsko glasilo mest-
nega starešinstva „Nuovo Tergesteo“ insultira
došle državne poslance s tem, da prinaša
uvoden članek, kako so Venecijani Nemce pod

Barbaroso tepli, in da slavi dohod paduvan-
skih tehnikov, a dohod državnih poslancev le
malo omenja.

— (Romarji v Rim) k 50letnici sv.
očeta iz lavantinske škofije so: čč. gg. Ignacij
Orožen, kanonik in ravnatelj v semenišču,
Anton Belšak, župnik sv. Kunigunde nad Kon-
jicami, Janez Modic, župnik v Htinjah, Jožef
Flek, stolni vikarij in Franc Hirti, stolni kaplan.

— (Konduktor) je 21. t. m. z me-
šanega vlaka blizu Celja padel z deske va-
gona na tla in se je ubil.

— (Pogoreli) so Franc Horvat v Val-
počah pri Ptujju, mlinar Stuhec v Bolohnech,
Mat. Slokan v Kamencah pri Brašlovcah in 4
posestniki pri Slov. Bistrici namreč: Seb.
Šrist, Sofija Pongračič, Simon Juhard, Juri
Ozimič. Ogenj so otroci zakrivali, ki so v
dvorišču Šrista zakurili.

Zahvala.

Gosp. Matija Šušteršič iz Vidma je šol-
skej mladeži v Vidmu daroval 46 slov. knjig;
za to lepo darilo se mu zahvaljujem prav
srčno v imenu šolske mladeži.

Blaž Tramšek, učitelj v Vidmu.
V Vidmu, dne 24. maja 1877.

Dunajska borza 25. maja

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	58	gid.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	64	"	30	"
Zlata renta	70	"	40	"
1860 drž. posojilo	108	"	—	"
Akcije narodne banke	769	"	—	"
Kredne akcije	34	"	70	"
London	128	"	90	"
Napol.	10	"	32 1/2	"
C. k. cekini	6	"	12	"
Srebro	112	"	90	"
Državne marke	63	"	35	"

Geometrična razdeljenja

proti nizkemu zaračunjenju, prevzema

Rudolf Postl,

c. kr. geometer v pokoji.

Ljubljana, Hilsnerjeve ulice št. 12 nova,
II. nadstropje. (130—2)

Samo 80 kr.

- 1 par nožev z vilicami iz pravega, vedno belo
ostajajočega britanskega srebra, 1/2 duc. 4 gid.
- Žilice za kavo, ena kr. 10, 15, 20, 30, 40.
- Žlice za jed, 30, 40, 50, 60, 70.
- 1 zajemalec za mleko, kr. 60, 80, gl. 1, 1.20,
1.50.
- 1 zajemalec za juho, gl. 1.20, 1.50, 2, 3.
- 1 par velikih svečnikov, gl. 2, 3, 4, 5, 6.
- 1 tasa, velika, kr. 90, gl. 1.20, 1.50, 2, 2.50,
3.50.
- 1 okvir za fotografijo, fin, kr. 80.

■ Vse drugo jako cenó. ■

Naslov:

M. Bressler,

zaloga metalnega blaga,

Wien, Neubau, Burggasse 2,

Hotel Höler.

■ Cenilnik zastoj. Naročbe iz provin-
cije takoj s poštnim povzetjem. (25—28)

24. maja:
Pri Slonu: pl. Gompes iz Franko-
broda. — Myer iz Gradca. — Böhrer
iz Dunaja. — Bošnjaković iz Zagreba.
— Frank iz Dunaja.
Pri Matiji: pl. Wohlfarth iz Du-
naja. — Franeti iz Vidma. — Kaster
iz Koberja. — Hoeh iz Vidma.
— Popper iz Dunaja. — Schink iz Zagorja.
— Brada, Oblak iz Dunaja.

Štev. 7460.

(135)

Razglas.

Usojam se očitno naznanjati, da je moja
zopetno izvolitev za župana ljubljanskega mesta
Njegovo c. in kr. Apostoljsko Veličanstvo z
Najvišjim sklepom od 6. t. m. premilostljivo
potrdilo, da sem kot tak v roke visokega c. k.
deželnega predsednika 23. t. m. vnovič pri-
segel, in da določeno poslovanje za volitveno
dobo v trdnem zaupanju nadaljujem, da mi bo
pri tem dobrohotna podpora mestnega prebi-
valstva tudi v prihodnje na strani stala.

V Ljubljani, 24. maja 1877.

Župan: **Ant. Laschan.**

Pozor!

Mlade sove (strix bubo), medvede (ursus
arctus), divje mačke (catus ferus) in rise (lynx
vulgaris), se v vsakem številu kupujejo in po-
roča o tem.

H. Fiedler,

(137—1)

knjigotržec v Zagrebu.

Ernst Kuković

priporoča svojo

prodajalnice

dobro asortirano sè

specerijskem, kolonijalnem

frišnim blagom in vsakovrstnimi

žganji,

in se sl. občinstvu priporoča v obilno ob-
iskanje. (138—1)

Prememba stanovanja.

Banka „Slavija“

ima sedaj svojo pisarno (104—8)

na dunajske cesti šte. 7,

v Fréihovej hiši, I. nadstropje.

Obznanilo.

Kdor se hoče pečati s pobiranjem črešnjevih
pecljev, bezgovim cvetjem, cvetjem rudečega polj-
skega maka, papeževe sveče, lapuha, arnike, dalje
s perjem zobnika, volče jagode, šmerike, poprove
méte itd., in si hoče pri tem kaj zaslužiti, naj se
obrne na

Ivana Schautzerja,

v Vordernbergu na zgornjem Štajerskem.

■ Tudi kokoši čistega laškega ple-
mena zgornji kupuje. (113—5)

Anatherinova ustna voda in zobni prašek

izdeljuje **Gabriel Piccoli**, lekar na du-
najske cesti v Ljubljani. Tudi najboljši in naj-
cenejši pripomoček za čiščenje ust.

- 1 škatljica zobnega praška 40 kr.
- 1 steklenica ustne vode 60 kr.

(3—48)

Josip Tribuč

je odprl

na Glincah pri Ljubljani,

na nekdanjem Permetovem posestvu h. št. 28 nasproti Bobnička svoj

magacin,

kjer ima

zalogo špirta in razne vrste žganja,

izvrstne kvalitete, po najnižej ceni, in se priporoča slav. občinstvu
za obilne naročbe. (136—1)